

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/550/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314208673
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1314208673.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. S., J. XX.X.XXXX, bytom u matky, štátny občan SR, H. S., J. XX.X.XXXX, bytom u matky, štátny občan SR, Y. S., J. XX.X.XXXX, bytom u matky, štátny občan SR, všetky tri zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko odboru sociálnych vecí a rodiny Senec, so sídlom Trnavská 1, Senec, deti rodičov: matka - F. L. S., V. S., J. X.XX.XXXX, Y. G. A. X, G., Y.Č. K. XX, L., štátny občan SR, zastúpená: JUDr. Peter Bilkovič, advokát, Strojnícka 8, Bratislava a otec - F. V. S., J. XX.X.XXXX, K. XX, L., štátny občan SR, zastúpeného JUDr. Milan Ficek, advokát, s.r.o., Žilinská 14, Bratislava, IČO: 47 232 757, o návrhu matky maloletých na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 3.9.2014, č.k. 51P/141/2014-65, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa m e n í tak, že otcovi maloletých detí F. V. S. sa do rozhodnutia o veci samej (o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu) zakazuje vstup do domu súp. č. XX postaveného na parcele č. XXXX/XX - o výmere XXX m² zapísaného na LV XXX, katastrálne Ú. L., Q. L., Q. N..

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa zakázal otcovi maloletých detí F. V. S. vstup do domu súp. č. XX postaveného na parcele č. XXXX/XX - o výmere XXX m² zapísaného na LV XXX, katastrálne územie L., Q. L., Q. N.. Rozhodnutie právne odôvodnil § 102 ods.1, § 75 ods.1,2,5,8,9, §76 ods.1 písm. g/ O.s.p. stotožniac sa so skutkovými a právnymi dôvodmi na nariadenie predbežného opatrenia uvádzanými matkou maloletých detí v jej návrhu čo do otázky zákazu vstupu otcovi maloletých detí do domu súp. č. XX postaveného na parcele č. XXXX/XX - o výmere XXX m² zapísaného na LV XXX, katastrálne územie L., Q. L., Q. N., nakoľko otec maloletých detí je dôvodne podozrivý z psychického násillia voči maloletým deťom, ktoré bývajú v predmetnej nehnuteľnosti.

Z materiálov zadokumentovaných v súdnom spise, predovšetkým z nálezov psychologických vyšetrení maloletých detí mal za zrejmé, že u všetkých troch maloletých detí sú badateľné symptómy anxiety, ktorá prerastá myslenie aj prežívanie maloletých detí v dôsledku agresívneho správania otca voči matke a aj voči samotným maloletým. U maloletých detí je badať značný strach a obavy z otca, z jeho príchodu do domácnosti, kde maloleté momentálne žijú so svojou matkou. Strach z otca sa prenáša aj do úzkostného správania a prežívania maloletých detí, ktoré sú permanentne vystavené neúnosnému stresu a tlaku. Na možný príchod otca maloleté reagujú úzkostne napr. maloletá H. a maloletá Y. úľakom na štekot psov z obavy, že prichádza otec, maloletá M., ktorá je dlhodobo v starostlivosti školského psychológa z dôvodu rodinných problémov, reagovala na agresívne správanie otca voči matke útekem do záhrady.

Súd prvého stupňa mal za to, že je nesporne potrebné v záujme zdravého psychického aj fyzického vývinu maloletých detí, ako aj s ohľadom na ich zdravotné problémy zakázať otcovi dočasne vstup

do domu, v ktorom maloleté deti bývajú s matkou, nakoľko dlhodobá psychická záťaž spôsobená agresívnym a násilným správaním otca pôsobí nepriaznivo na ich osobnostný vývin, keďže v prežívaní maloletých sú prítomné príznaky strachu, anxiety a pohotovosť reagovať úzkosťou v rovine rodičovských interakcií.

Táto skutočnosť v spojení s ostatnými aspektmi prípadu podľa súdu prvého stupňa odôvodňuje nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko jeho nariadenie je v záujme zdravého psychického a fyzického vývinu maloletých detí.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil, alternatívne aby ho zmenil a návrh matky zamietol. V odvolaní poukázal na časti odôvodnenia z rozhodnutí Krajského súdu v Trnave sp. zn. 2Co/361/2014 a sp.zn. 24Co/257/2014 a na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je arbitrárne, predstavujúce významný zásah do jeho základných práv chránených Ústavou SR (najmä právo vlastníť majetok a právo na súkromie). Mal za nepochybné, že narušené vzťahy v rodine sa nepriaznivo dotkli maloletých detí - zlá situácia v rodine však nie je spôsobená jeho údajným neprimeraným správaním (maloletá M. M. Y. trpia chronickými zdravotnými problémami dlhšiu dobu). Pri incidentoch s matkou absentoval jeho úmysel správať sa násilne vo vzťahu k maloletým deťom, pričom súd sa otázkou jeho úmyslu vo vzťahu k údajnému násilnému správaniu ani nezaoberal a takéto jeho správanie ani nebolo preukázané. Pri jednoduchom skúmaní jednotlivých incidentov je možné dospieť k záveru, že tieto nie sú dlhodobé, ale vzhľadom na časový odstup skôr sporadické. Navyiac, súd prvého stupňa sa nezaoberal ani tým, či má domáce násilie stúpajúcu tendenciu. V čase pred nariadením predbežného opatrenia ani po ňom nemal možnosť si zobrať z domu svoje osobné a pracovné veci, ktoré mu matka odmieta vydať. Nariadené predbežné opatrenie tak predstavuje neprimeraný zásah do jeho základných práv, pričom vytvára reálny predpoklad na vznik situácie, ktorá by sa následne nedala vrátiť do pôvodného stavu. Odôvodnenosť týchto obáv pritom preukazuje aj správanie sa matky, ktoré vyústilo do incidentov zo dňa 1. a 2.9.2014, ktorým predchádzalo konanie matky, ktorá mu svojvoľne odoprela prístup do predmetného domu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Odvolací súd ako prvoradá poznamenáva, že inštitút predbežného opatrenia slúži na zabezpečenie dočasnej úpravy pomerov účastníkov v prípadoch, ak si zistené okolnosti navrhovanú úpravu naliehavo vyžadujú, alebo ak je ohrozená budúca vymožiteľnosť práva, o ktoré sa spravidla vedie, resp. bude sa viesť súdny spor. Predbežné opatrenie je rozhodnutím dočasnej povahy, ktoré zásadne neprejudikuje meritorne rozhodnutie vo veci samej. Nevyhnutným predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je aspoň osvedčenie oprávnenosti žalobou uplatneného nároku, k ochrane ktorého má predbežné opatrenie smerovať. Súd o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nerozhoduje na základe výsluchu oboch procesných strán a vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ale vychádza iba zo skutočností uvádzaných žalobcom v návrhu, resp. ak je návrh podaný v priebehu konania, z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia a je na ňom, aby súdu osvedčil nárok (typicky na základe predložených listín), z ktorých môže súd vychádzať pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi.

Predbežné opatrenie, ktorým súd na základe ust. § 76 ods.1 písm. g/ O.s.p. ukladá povinnosť dočasne nevstupovať do domu, alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia patrí medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násilia.

Právo nebyť vystavovaný násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Právo každej osoby, na ochranu pred akoukoľvek formou násilia vyplýva nielen z Ústavy Slovenskej

republiky, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná- napr. Dohovor o ochrane práv detí, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Deklarácia OSN o odstránení násillia páchaného na ženách, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt občianskych a politických právach a iné.

Za násillie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej, ako aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu. Domáce násillie nie je v právnom poriadku SR nikde priamo definované. Vo všeobecnosti sa viacerí odborníci zhodujú v názore, že domáce násillie je špecifické tým, že útočník a obeť sú alebo boli v príbuzenskom vzťahu, resp. žijú v spoločnej domácnosti ako blízke osoby. Z tohto faktu vyplývajú isté špecifiká, ktoré sa prejavujú nielen v psychologickvej rovine, ale aj v rovine právnej. Medzi najčastejšie formy násillia patrí násillie fyzické, psychické (kam patrí okrem iného i vyvolávanie pocitu strachu), sociálne, ekonomické a sexuálne.

V danom prípade je nutné zdôrazniť, že posudzované predbežné opatrenie vydal súd prvého stupňa v konaní starostlivosti o maloleté deti. Inštitút predbežného opatrenia v uvedenom konaní má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, kedy sú ich práva zjavne ohrozené a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

V posudzovanom prípade prihládajúc na listinné dôkazy predložené matkou maloletých detí dospel i odvolací súd k záveru o dôvodnosti predbežného opatrenia nariadeného súdom prvého stupňa v súlade s ust. § 76 ods.1 písm. g/ O.s.p. Konštatuje, že doloženými listinnými dôkazmi (Psychologické nálezy detí zo dňa 18.12.2013, e-mailová komunikácia medzi rodičmi maloletých detí, Zápisnica z podania trestného oznámenia matkou z 27.6.2014, Potvrdenie OR PZ v Senci zo dňa 1.9.2014, a 28.8.2014) boli osvedčené isté prvky psychického násillia páchaného otcom maloletých detí na deťoch, u ktorých sú v súčasnosti badaateľné symptómy anxiety, ktorá prerastá myslenie aj prežívanie detí v dôsledku agresívneho správania sa otca voči matke a aj voči deťom. Za daného stavu, kedy sú práva maloletých detí na pokojný a harmonický vývin bez akejkoľvek pochybnosti zjavne ohrozené, je namieste absolútne uprednostnenie a nadradenie práv a záujmov maloletých detí vyplývajúcich z Dohovoru o právach dieťaťa nad akýmkoľvek právami (i vlastníckymi) rodičov. Skutkové okolnosti vyplývajúce z obsahu spisu v danom štádiu konania považuje odvolací súd (na rozdiel od otca maloletých detí) za vysoko závažné vo vzťahu k právam maloletých detí na pokojný rodinný život a na právo na zaobchádzanie nevyvolávajúce pocit strachu a úzkosti.

Odvolací súd len v záujme formálnej správnosti výroku súdu prvého stupňa tento podľa § 220 O.s.p. zmenil doplnením údajov o naviazanosti nariadeného predbežného opatrenia s konaním o veci samej, t.j. s konaním o úprave práv povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva .

O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.